

[Gammelgaard]

tes gennemført uden om et af de større partier i Folketinget, og den faldt.

1950'ernes forfatningsændring havde som en af sine nye bestemmelser en paragraf, der bevirkede, at vor nuværende dronning blev tronarving. Alligevel var det vanskeligt at få det nødvendige antal stemmer for den samlede nye grundlov tilvejebragt i befolkningen.

For mig at se er det særdeles tvivlsomt, om det, vi drøfter i dag, vil kunne samle enighed i Folketinget og derefter de nødvendige 40 pct. ja-stemmer blandt de stemmeberettigede. Hvis det ikke er tilfældet, er det bedre at udsætte spørgsmålet om en grundlovsændring.

Jeg erkender, at forslagsstillerne har rørt ved væsentlige problemer, der kalder på en løsning, men jeg mener, at problemerne foreløbig bør finde nogle løsninger, der ikke kalder på grundlovsændringer og dermed forfatningskommission.

Forfatningen er grundlaget for vort folkestyre. Vi må være sikre på, hvad vi gør, og handle særdeles ansvarsbevidst, hvis og når vi engang bevæger os ud i en ændringsprocedure. Men som nævnt: Jeg glæder mig til en drøftelse i udvalget og takker for anledningen hertil.

Bjørn Poulsen (SF):

Jeg må da erkende, at vi i SF har undret os lidt over forslaget. En så alvorlig sag som en ændring af en grundlov bør jo nok bunde i en i hvert fald folkelig og endda meget folkelig diskussion om den grundlov, vi har nu. Den er der ikke for øjeblikket.

På den anden side, hvis forslaget her kunne lægge op til, at vi fik en folkelig diskussion om vores nuværende grundlov, vil jeg da godt hilse forslaget velkommen, men jeg synes, at det er noget pjat – for at sige det meget pænt – at sætte nogle tidsterminer på tingene. Det synes jeg ærlig talt at det hele er alt for alvorligt til. Det kan godt få én til at tage lidt lemfældigt på selve forslaget.

Den socialdemokratiske ordfører mente ikke, han kunne se uløste problemer. Det er jeg nu ikke enig i. Jeg kan se mange uløste problemer, de sociale rettigheder f.eks. Der er også mange menneskerettighedsproblemer, og hvad med miljørettighederne? Har vi retten til at få et ordentligt miljø i dette land? Burde den slags ting egentlig ikke efterhånden være grundlovsfæstede? Hvad med de demokratiske rettighe-

der? Der mangler vist adskillige alen, før også en socialdemokrat bør være tilfreds med det, vi har i dag, og man kan vel også godt sige, at selv om grundloven virker, kunne om ikke andet så i hvert fald sproget godt trænge til at moderniseres, så også den opvoksende ungdom kan læse, hvad det i det hele taget er, der står i den. Selv vi andre har en gang imellem lidt problemer med at finde ud af, hvad det i virkeligheden er, det drejer sig om.

Jeg synes nok, at sådan noget som retten til arbejde eller uddannelse burde være grundlovssikret, og det er noget, der vil være umuligt at gøre, mens man nok vil sige, at retten til arbejde alene vil være lidt svært at sikre. Derfor synes jeg, det ville være rimeligt at tage en diskussion om det nu, og så kan det være, at vi om nogle år er i den situation, at vi må nedsætte en egentlig kommission til at overveje det.

Der er jo tradition for – hvis man ellers kan sige det, når det kun er sket et par gange – at det er statsministeren, der leder forfatningskommissioner. Jeg synes for fremtidens diskussion, at vi skal tage Folketinget højtideligt, og at det, når vi næste gang eventuelt nedsætter en kommission, skal være Folketingets formand, der er formand for den. Det finder jeg er mere rimeligt. Det andet stammer fra dengang, vi havde Landstinget og alt muligt andet, og jeg synes nok, vi nu må finde ud af, at tiderne er anderledes.

Hvad angår Kristeligt Folkepartis begrundelser for at ændre grundloven, skal jeg gøre opmærksom på, at vi naturligvis kan tilslutte os forslaget om ligestilling mellem mænd og kvinder, hvad angår arveretten til tronen. Jeg tror såmænd, vi ville få et endnu bedre resultat, hvis vi var fornuftige nok til at gå videre og ændre monarkiets rolle i retning af den, det har i Sverige. Men når spørgsmålet om organisationsfrihed kommer op og det er Kristeligt Folkeparti, der fremkommer med det, er der nok adskillige mennesker i dette land, som det begynder at løbe koldt ned ad ryggen, for hvad er det i virkeligheden, man mener med det?

Vi må overveje forslaget i Udvalget for Forretningsordenen og finde ud af, om der på nuværende tidspunkt overhovedet er noget grundlag for at nedsætte en sådan kommission. Det, jeg har hørt indtil nu, er, at der ikke er det, men helt afvise, at der kunne være gode grunde til at ændre vores grundlov, vil jeg dog ikke; jeg